

Μήπως ο δημόσιος χώρος της πόλης μας είναι μια ασαφής έννοια και πραγματικότητα με ρευστά όρια,καθεστώς και υπόσταση?

Όταν ο δημόσιος χώρος αντιμετωπίζεται σαν κάτι το θεσμικό, έχει αμφίβολοσκοπό και αναποτελεσματική οργάνωση.Ανήκει στο κράτος, το οποίοκαι τον διαχειρίζεται,ενώ εξ ανάγκης χρησιμοποιείται από εμάς.

Όταν αντιμετωπίζεται σαν κάτι το οικείο, συνήθως αγνοεί το σύνολο,αυτοσχεδιάζει και καταχράται το χώρο, εφήμερα αλλά πολλές φορές και παντοτινά.

Στόχος μας είναι να προσεγγίσουμε το δημόσιο χώρο σαν ένα ψηφιδωτό που αποτελείται από «πολλαπλές προσωπικές ψηφίδες» και όχι από «μεμονωμένες», «απρόσωπες» και «ατομικές».

Επιλέγοντας τα δέντρα του κέντρου της Αθήνας ως ψηφίδες του δημόσιου χώρου

Δέντρα, κτήρια και ανοιχτοί χώροι συνυπάρχουν αλληλένδετα για να αφηγηθούν τις ιστορίες της πόλης μας.

Θα ασχοληθούμε και θα «φροντίσουμε» τα δέντρα της γειτονιάς μας αναδεικνύοντας τις διαφορετικές ταυτότητες, λειτουργίες και ποιότητες που προσδίδουν στο δημόσιοχώρο.

Θα ασχοληθούμε με τα δέντρα των δρόμων, των πεζοδρομίων και των πλατειών του κέντρου.Αυτά που ζουν ανάμεσα μας καθημερινά και καθοδηγούν τη ματιάμας στη πόλη, συνδέοντας τη γη με τον ουρανό,ενώ στέκονταιακίνηταπάντα στην ίδιαθέση.

Τα δέντρατης πόληςέχουνκαταγωγή και ταυτότητα, κάποια είναι αυτοφυήαρχετυπικά του αττικούτοπίου,κάποιαάλλαμετανάστες.Με τη μυρωδιά τους έχουναποτυπωθεί στο συλλογικόυποσυνείδητο της πόλης και με το χρώμα τους μας οδηγούν σε εφήμεραονειρικάσκηνα . Άλλοτεαποτελούνμυθικάσύμβολα, ονοματίζουνδρόμους και άλλοτε ανήκουν στο παρελθόν της πόλης. Τα δέντρα συμβολίζουν ιστορική συνέχεια και πολιτιστική ακεραιότητα διότι επιζούν πολλών ανθρώπινων γενεών.

Τα δέντρατης πόλης μας δίνουν την ευκαιρία για πολλαπλές προσεγγίσεις, θίγονταςθέματαταυτότητας του τοπίου, ελληνικότητας, μετανάστευσης και ένταξης, αλλά και συμβολισμού.Μεμονωμένα, κατά δυάδες, συστάδεςή σε δεντροστοιχίες, σαν νότες σε μια μουσική παρτιτούρα, διέπονται από τους αιώνιους κανόνες της σύνθεσης, όπως η επανάληψη, ο ρυθμός, η ενότητα, η έμφαση και η κλίμακα. Τα δέντρα οριοθετούν πορείες, καθορίζουν ενότητες, δημιουργούν με τη σκιά τους χώρους στάσηςμέσα στην πόλη.

Το σίγουρο είναι πωςτα δέντρα αποτελούν σημεία αναφοράς και ενισχύουν την ταυτότητα της πόλης.Ολοκληρώνουν την εικόνα της, δημιουργώντας θετικούς συνειρμούς, οπτική ευχαρίστηση και ενεργοποίηση των αισθήσεων. Η πρόσφορα τους ως ζωντανοί οργανισμοί είναι δυναμική, όχι μόνο για την οικολογική τουςδιάσταση, αλλά και για την συνεισφορά τους στον τρόπο που οι κάτοικοι και οι επισκέπτες αντιλαμβάνονται και βιώνουν την αστική καθημερινότητα. Οι ανθισμένες νεραντζιές που κάθε άνοιξηγίνονται θέμα συζήτησης και προσμονής αποδεικνύειτη σημασία ενός δέντρου για μία ολόκληρη πόλη.

Οι άνθρωποι που κρύβονται πίσω από τα δέντρα

Τα δέντρα της πόλης όμως είναι προϊόν ανθρώπινηςαπόφασης και όχι μιας τυχαίας φυσικής επιλογής. Τα κριτήρια φύτευσής τους συσχετίζουν τα χαρακτηριστικά του δέντρου και της πόλης. Το είδος, η θέση και ο σκοπός τους προκαθορίζονται από τους υπεύθυνουςπου έχει ορίσει η πολιτεία. Η εμπνευσμένη διαχείριση και φροντίδα τους μπορεί να δημιουργήσειοφέλη για την πόλη, να αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων, να συνεισφέρει στη βιωσιμότητα του δημόσιουχώρου και να ενδυναμώσει της εικόνα της πόλης μας.

Συγχρόνως μέσα στο χάος απλοί άνθρωποι παίρνουν πρωτοβουλία, φροντίζουν δέντρα δημιουργούν αυτοσχέδιες μικρές πράσινες οάσεις, εγείροντας το ερώτημα τι είναι τελικά δημόσιος χώρος, ποια τα όρια του και ποιος είναι υπεύθυνος για αυτόν;

Ο χρόνος αλλά και η καθημερινότητα, είναι οι κριτές των επιλογών αυτών, όπου αναπόφευκτα εμπλέκονται ιστορίες δέντρων και ανθρώπων μαζί.

Z-level/ 6 +1 Ματιές στα δέντρα του κέντρου της Αθήνας

Από τα 6 παράθυρα του γραφείου μας εστιάζουμε σε 6 χαρακτηριστικά δεντροφυτεμένα σημεία της Αθήνας, τα καταγράφουμε, τα σηματοδοτούμε και τα σχολιάζουμε. Τα σημεία αυτά γίνονται αφετηρία για 6 διαφορετικές προσεγγίσεις και συζητήσεις για το ρόλο των δέντρων στο αστικό περιβάλλον.

Ο επισκέπτης συνδέεται τοπογραφικά με το κάθε δέντρο μέσω ενός συγκεκριμένου σημείου στάσης στο δάπεδο του γραφείου.

Στο χώρο υπάρχουν οι «θροιστές» που άλλοτε ψιθυρίζουν στίχους και ιστορίες με δέντρα, άλλοτε θίγουν θέματα του δημόσιου χώρου της πόλης και συζητούν με τους επισκέπτες.

Κάθε επισκέπτης επιλέγει ένα από τα 6 σημεία καθοδηγούμενος από βιωματικές ερωτήσεις και τοποθετεί μια κουκίδα τριγύρω από το σημείο, ώστε στο τέλος της δράσης να καταγραφεί το συναισθηματικό αποτύπωμα των επισκεπτών.

Z-level/ Καταγραφή - site

Η δράση αυτή γίνεται αφετηρία για μια **συστηματική καταγραφή των δέντρων** του κέντρου της Αθήνας και τη δημιουργία ενός πιλοτικού site. Τα σημεία που παρουσιάζονται στο χώρο του γραφείου κατά τη διάρκεια του arch points αποτελούν την πρώτη μας καταγραφή.

Η καταγραφή των δέντρων μιας πόλης είναι αδιαμφισβήτητη ανάγκη για την προστασία και διαχείρισή τους, καθώς και για την αποτίμησή τους στο συνολικό πράσινο αποτύπωμα της πόλης. Η καταγραφή πιστοποιεί την οντότητα τους, τα κατοχυρώνει στο συλλογικό ποσοστέλεγμα και δημιουργεί το υπόβαθρο για τον σωστό μελλοντικό προγραμματισμό. Ανοίγει επίσης το διάλογο για την αντιμετώπιση ορισμένων ως φυσικά διατηρητέα μνημεία της πόλης.

Όλες οι σύγχρονες πόλεις έχουν ιστοσελίδες προσβάσιμες στο κοινό με συστηματική και λεπτομερή καταγραφή του κάθε δέντρου του αστικού χώρου.

Δίνονται στοιχεία για το κάθε δέντρο ξεχωριστά ενώ

αντλούνται συνολικά μετρήσιμα συμπεράσματα για το οικολογικό αποτύπωμα και τα αντίστοιχα οικονομικά όφελη.

Αντικείμενο της καταγραφής μας θα είναι αποκλειστικά τα δέντρα του δημόσιου χώρου, τα δέντρα των δρόμων, των πεζοδρομίων και των πλατειών του εμπορικού τριγώνου. Η καταγραφή θα περιέχει τη θέση των δέντρων στο χάρτη, το είδος τους, τις διαστάσεις τους, καθώς και την οικολογική τους συνεισφορά.

Η καταγραφή αυτή δεν θα παραμένει μόνο μια συστηματική φυτική ταξινόμηση αλλά θα εμπεριέχει την αντίληψη μας για τον πολλαπλό ρόλο των δέντρων της πόλης και τη συνεισφορά τους. Θα καταγράφουν ιστορίες και αναφορές σε αυτά, θα δίνονται στοιχεία ιστορικά και εθνογραφικά και θα συσχετίζονται αρθρογραφήματα και καλλιτεχνικές δράσεις.

Z-level / 4 φωλιές στο δημόσιο χώρο

Υλοποιημένα αρχιτεκτονικά έργα του Z-level στο κέντρο της Αθήνας παρουσιάζονται μέσα από το πρίσμα του συσχετισμού τους με το φετινό θέμα του archpoints «ψηφίδες του δημόσιου χώρου». Τέσσερις φωλιές μέσα στη βιβλιοθήκη του γραφείου καταδεικνύουν συνειρμούς και συσχετισμούς του έργου μας με το δημόσιο χώρο.